

IV. Bitte.

		w grubszym — w cieńszym	
Dług.	końcu	końcu	
BI 5.	4·60	0·42 szerok.	0·38
		0·42 grub.	0·38
„ 6.	4·00	0·42 „	0·30
		0·36 „	0·30

V. Plançon.

		w grubszym — w cieńszym	
Dług.	końcu	końcu	
P 2.	11·00	0·40 „	0·36
		0·40 „	0·36
„ 3.	10·00	0·34 „	0·30
		0·34 „	0·30
	10·00	0·36 „	0·32
		0·32 „	0·32
„ 4.	9·00	0·30 „	0·26
		0·30 „	0·26
	9·00	0·32 „	0·28
		0·28 „	0·24
P. 5.	7·00	0·26 „	0·22
		0·26 „	0·22
	7·00	0·28 „	0·24
		0·24 „	0·20
P 6.	6·00	0·22 „	0·20
		0·22 „	0·20

VI. Demi bau.

		Dług. w obu końcach	
BD 2.	9·00	0·44 szerok.	}
		0·44 grub.	
„ 3.	8·60	0·40 „	}
		0·40 „	
„ 4.	8·00	0·36 „	}
		0·36 „	

strzałka krzy-
wizny od 0·008 do
0·010 na 1 meter
długości

VII. Bau.

		Dług. w obu końcach	
B 1.	12·00	0·44 szerok.	}
		0·44 grub.	
„ 2.	10·00	0·40 „	}
		0·40 „	
„ 3.	9·00	0·36 „	}
		0·36 „	
„ 4.	8·00	0·32 „	}
		0·32 „	

strzałka na 1 m. dŁg.
od 0·010 do 0·015

VIII. Barrot de Gaillard.

		Dług. w obu końcach	
BG 2.	11·00	0·36 szerok.	}
		0·36 grub.	
„ 3.	9·40	0·32 „	}
		0·32 „	
„ 4.	8·00	0·30 „	}
		0·30 „	
„ 5.	7·00	0·24 „	}
		0·24 „	

strzałka na 1 m. dŁg.
od 0·015 do 0·020

Wszystkie te gatunki muszą być z najzdrowszej dębiny wyrobione i nie znoszą żadnych błędów, przepuklin, dziur robaczych, a nawet słojów splatanych i nieprostych włókien.

IX. Jas d'ancre

		Dług. w obu końcach	
I 3.	6·00	0·54 szerok.	}
		0·64 grub.	
„ 4.	5·00	0·50 „	}
		0·56 „	
„ 5.	4·00	0·40 „	}
		0·46 „	
„ 6.	4·60	0·32 „	}
		0·36 „	

strzałka na 1 m. dŁg.
od 0·025 do 0·065

X. Demi varangue.

		Dług. w obu końcach	
Dv 3.	6·00	0·50 szerok.	}
		0·40 grub.	
„ 4.	5·00	0·48 „	}
		0·38 „	
„ 5.	4·00	0·40 „	}
		0·36 „	

strzałka na 1 m.
dŁg. od 0·035
i dłuższa

XI. Bout d' Allonge.

		Dług.	w obu końcach	
BA	6.	3·60	<u>0·32 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. dłg. od 0·035 i dłuższa.
			0·28 grub.	
"	7.	2·60	<u>0·22 "</u>	
			0·22 "	

XII. Varangue plate.

		Dług.	w obu końcach	
V.	2.	8·00	<u>0·48 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. długości 0·035 i dłuższa
			0·40 grub.	
"	3.	7·00	<u>0·44 "</u>	
			0·36 "	
"	4.	6·00	<u>0·40 "</u>	
			0·32 "	
"	5.	5·00	<u>0·36 "</u>	
			0·28 "	
"	6.	6·60	<u>0·32 "</u>	
			0·24 "	

XIII. Preceinte de tours.

		Dług.	w obu końcach	
Pr.	1.	10·00	<u>0·40 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. dłg. 0·035 i dłuższa
			0·40 dług.	
"	2.	9·00	<u>0·38 "</u>	
			0·38 "	
"	3.	8·00	<u>0·36 "</u>	
			0·38 "	
"	4.	7·00	<u>0·32 "</u>	
			0·32 "	

XIV. Allonge.

		Dług.	w obu końcach	
A	3.	4·80	<u>0·40 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. długości 0·050 i dłuższa
			0·40 grub.	
		4·40	<u>0·48 "</u>	
			0·40 "	
"	4.	4·40	<u>0·36 "</u>	
			0·36 "	
		4·00	<u>0·44 "</u>	
			0·36 "	
"	5.	4·00	<u>0·32 "</u>	
			0·32 "	
"	6.	3·60	<u>0·28 "</u>	
			0·26 "	

XV. Etrave.

		Dług.	w obu końcach	
E	1.	9·00	<u>0·50 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. dłg. 0·060 i dłuższa
			0·44 grub.	
"	2.	7·00	<u>0·44 "</u>	
			0·40 "	
"	3.	6·00	<u>0·40 "</u>	
			0·36 "	
"	4.	5·00	<u>0·36 "</u>	
			0·32 "	

XVI. Varangue acculée.

		Dług.	w obu końcach	
VA	2.	4·40	<u>0·48 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. długości 0·075 i dłuższa
			0·40 grub.	
"	3.	4·00	<u>0·44 "</u>	
			0·36 "	
"	4.	4·00	<u>0·40 "</u>	
			0·32 "	
5	5.	3·60	<u>0·36 "</u>	
			0·28 "	
"	6.	3·00	<u>0·32 "</u>	
			0·24 "	

XVII. Piese de tour.

		Dług.	w obu końcach	
PT.	1.	5·60	<u>0·40 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. dłg. 0·080 i dłuższa
			0·40 grub.	
"	2.	5·20	<u>0·38 "</u>	
			0·36 "	
"	3.	4·80	<u>0·34 "</u>	
			0·32 "	
"	4.	4·00	<u>0·30 "</u>	
			0·28 "	

XVIII. Guirlande

		Dług.	w obu końcach	
GII	1.	4·80	<u>0·54 szerok.</u>	} strzałka na 1 m. dłg. 0·100 i dł.
			0·44 grub.	
"	2.	4·00	<u>0·46 "</u>	
			0·38 "	

XIX. *Genou.*

		Dług. w obu końcach		
G	1.	5·00	$\frac{0\cdot50 \text{ szerok.}}{0\cdot40 \text{ grub.}}$	} strzałka na 1 m. długości 0·100 i dłuższa
	2.	4·60	$\frac{0\cdot46 \text{ "}}{0\cdot36 \text{ "}}$	
	3.	4·00	$\frac{0\cdot40 \text{ "}}{0\cdot32 \text{ "}}$	
	4.	3·60	$\frac{0\cdot36 \text{ "}}{0\cdot28 \text{ "}}$	
	5.	3·20	$\frac{0\cdot32 \text{ "}}{0\cdot24 \text{ "}}$	
	6.	2·60	$\frac{0\cdot26 \text{ "}}{0\cdot22 \text{ "}}$	

Drzewo o dwóch krzywiznach na tej samej płaszczyźnie.

XX. *Genou de revers.*

		Dług. w obu końcach		
GR	4.	4·80	$\frac{0\cdot40 \text{ szer.}}{0\cdot40 \text{ grub.}}$	} strz. na 1 m. od 0·030 do 0·6
	5.	4·08	$\frac{0\cdot36 \text{ "}}{0\cdot28 \text{ "}}$	

XXI. *Allonge de revers.*

		Dług. w obu końcach		
AR	4.	4·80	$\frac{0\cdot40 \text{ szerok.}}{0\cdot40 \text{ grub.}}$	} strzałka na każdą połowę odziomka 0·060
	5.	4·00	$\frac{0\cdot32 \text{ "}}{0\cdot28 \text{ "}}$	

Drzewo o dwóch krzywiznach w 2 różnych płaszczyznach.

XXII. *Bois à deux bouges.*

		Dług.					
B ₂	3.	10·00	$\frac{0\cdot40 \text{ szerok.}}{0\cdot40 \text{ grub.}}$	} na końcu	} 0·010 do 0·020 z jednej płaszczyzny 0·010 z drugiej w strzałce		
	4.	9·00	$\frac{0\cdot36 \text{ "}}{0\cdot36 \text{ "}}$			"	
	5.	8·00	$\frac{0\cdot32 \text{ "}}{0\cdot32 \text{ "}}$			"	
	6.	7·00	$\frac{0\cdot26 \text{ "}}{0\cdot26 \text{ "}}$			"	

XXIII. Bois de barque.

Dług.
 BB 7. 2·00 $\frac{0\cdot16 \text{ szerok.}}{0\cdot16 \text{ grub.}}$ strzała 0·080 na każdy metr dług.

XXIV. Bois de chaloup.

Dług.
 BC 7. 1·00 $\frac{0\cdot06 \text{ szerok.}}{0\cdot06 \text{ grub.}}$ strzała 0·140 do 0·180 na każdy m. dług.

XXV. Courbes.

Courbe de Jotterau	}	których rozmiarów nie podajemy dlatego, że takiego gatunku drzewa niepodobna już znaleźć, któreby te materiały wydać mogło.
„ d' Etambole		
„ de Pont		
„ Brion		

Niemieccy kupcy zakupują najczęściej w tak zwanych „Plansonach“; dla nich bardzo wygodny i korzystny sposób, bo widzą, co im się dostanie, kiedy tymczasem właściciel wystawiony jest na znaczne straty, bo czy to murszywość w rdzeniu, czy też inne błędy są dostateczne, ażeby kupcy ścięty pień zostawili do rozporządzenia właścicielowi. Kupują oni dębinę i ociosowują plansony, lecz nie na materiał okrętowy, tylko spławiają je do Gdańska i tam wycierają na towar francuski.

Anglia wymaga dla marynarki budulcu dębowego obrobionego w kostkę.

Najkrótszy.	7·92	20	do	—	cali,	czyli	0·508	do	—	metrów
	7·31	19	„	20·5	„	„	0·482	„	0·520	„
	6·09	17	„	18·0	„	„	0·431	„	0·469	„
	4·87	15	„	16·5	„	„	0·381	„	0·419	„
	4·26	13	„	14·5	„	„	0·330	„	0·368	„
	3·65	11	„	12·5	„	„	0·279	„	0·317	„
	3·04	9	„	10·5	„	„	0·228	„	0·266	„

Zresztą wszelki materiał kupuje osmiokrotnie ociosany w pniach całych, nawet z grubymi konarami dostarczonych, i płaci najrozmaitsze ceny, które się stosują do bryłowatości. Sztuka od 7·07 m 3 i wyżej, dalej od 5·66 do 7·04, od 2·83 do 4·21, od 1·41 do 2·80, od 0·70 do 0·138 i poniżej 0·70 płaci się podług innej ceny jednego metra sześciennego w każdej powyższej klasie. Budulec doborowy w plansonach opłaca się znacznie wyżej, a to w bryłowatości 3·396 i wyżej od 2·83 do 3·36, od 2·264 do 2·801 od 1·698 do 2·235 od 1·132 do 1·669 od 0·566 do 1·103 i poniżej 0·566, w każdej klasie ma 1 metr sześcienny inną cenę.

Zakończymy obróbkę ręczną wzmianką o jedynym zagranicznym towarze łąpanym ze świerka, który się dobrze opłaca t. j. o dnach oddźwiękowych do fortepianów, czyli tak zwanem drzewie rezonansowem. Z bardzo prostych, i w głębokich jarach górskich wyrosłych, świerków znacznej grubości kłóją się z obwodu pnia deszczółki 2·00 m. długie, 0·076 do 0·152 szerokie, ohyblowuje się je do 0·013 grubości i wyseła opakowane w skrzynie. Pod tym względem mieliśmy niejedno doświadczenie.

Kupcy bawarscy zakupili wszystkie pnie zdatne na rezonanse w pewnym majątku, i zobowiązali się za każdy metr bieżący pnia zapłacić po guldenie. Zwaliwszy ogromne ilości świerków, wybrali jednakże bardzo mało zdatnych do fabrykacyi, a tylko za takie byli obowiązani płacić. Mieliśmy jednak między włoskimi robotnikami tak zdolnych wyżłów rezonansowych — jak ich między sobą nazywano — że gdy nacięli u korzenia pień świerkowy, przykładali ucho do pnia tak wysoko, jak tylko mogli dosięgnąć, a uderzając siekierą w nacięte u szyi korzeniowej miejsce, na pewne wyrokowali, czy pień jest na oddźwiękowe dna zdolny, czyli nie.
